

Vystymosi komitetas

2023/0464(NLE)

12.1.2024

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos (AKRVO) narių partnerystės susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2023)0791 – C9-0000/2024 – 2023/0464(NLE))

Vystymosi komitetas

Pranešėjas: Tomas Tobé

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
AIŠKINAMOJI DALIS	6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos (AKRVO) narių partnerystės susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu (COM(2023)0791 – C9-0000/2024 – 2023/0464(NLE))

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo (COM(2023)0791),
 - atsižvelgdamas Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos narių partnerystės susitarimą (08372/2023),
 - atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą ir 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį (C9-0000/2024),
 - atsižvelgdamas į savo [...] ne teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos narių partnerystės susitarimo sudarymo Europos Sąjungos vardu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 105 straipsnio 1 ir 4 dalis ir į 114 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto rekomendaciją (A9-0000/2024),
1. pritaria susitarimo sudarymui;
 2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių bei Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos narių vyriausybėms ir parlamentams.

AIŠKINAMOJI DALIS

2000 m. 20 metų laikotarpiui pasirašytas Kotonu susitarimas, kuriuo reglamentuojami ES ir tuometinių Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių santykiai, turėjo nustoti galioti 2020 m. vasario mėn. Nors derybos dėl jį pakeisiančio susitarimo baigėsi 2020 m. gruodžio mėn., susitarimas buvo pasirašytas tik 2023 m. lapkričio 15 d. Samoa dėl pakartotinių vėlavimų.

Samoa susitarimas laikinai įsigaliojo 2024 m. sausio mėn., o tai labai sveikintina, nes naujajame susitarime numatytas sustiprintas, modernizuotas ir platesnio užmojo bendradarbiavimo pagrindas, apimantis daugiau nei tradicinį vystomąjį bendradarbiavimą. Susitarimas grindžiamas svarbiu *acquis* ir juo nustatoma lanksti sistema, grindžiama visoms šalims taikomu bendru pagrindu ir specialiai Afrikai, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybėms skirtais regioniniais protokolais. Be to, naujoji partnerystė grindžiama keliais tarptautiniais susitarimais ir nurodoma, kad JT darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos yra jos bendrieji pagrindai, kuriais vadovaujasi.

Samoa susitarimas grindžiamas šešiais bendrais prioritetais: žmogaus teisių, demokratijos ir valdymo, žmogaus socialinės raidos ir socialinio vystymosi, integracinio ir tvaraus ekonomikos augimo bei darnaus vystymosi, taip pat aplinkos tvarumo ir klimato kaitos, migracijos ir judumo. Naujuoju partnerystės susitarimu suteikiama daugiau galimybių dialogui, ir pranešėjas palankiai vertina nuostatas dėl pasaulinių aljansų ir tarptautinio bendradarbiavimo, kuriose abi šalys pabrėžia savo įsipareigojimą laikytis taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos ir skatinti tarptautinį dialogą bei ieškoti daugiašalių sprendimų, kad būtų skatinama imtis pasaulinių veiksmų.

Pranešėjas pabrėžia, kad svarbu užtikrinti vystymosi veiksmingumą ir rezultatus, ir palankiai vertina susitarimą, kuriame pripažįstama, kad bendradarbiavimo priemonės turėtų būti įvairinamos, įtraukiant įvairias politikos sritis ir priemones ir pasitelkiant visus esamus šaltinius bei dalyvius. Tačiau susitarimą įgyvendinti turi padėti reikšmingas biudžetas pagal KVTBP „Globali Europa“ priemonę ir turėtų būti dedamos pastangos išlaikyti paramos AKR partneriams lygį ateinančiais metais.

Taip pat reikia užtikrinti tvirtas Samoa susitarimo ir 2021 m. gruodžio mėn. pradėtos iniciatyvos „Global Gateway“ sąsajas. Atsižvelgdamas į Darbotvarkės iki 2030 m. tikslams pasiekti reikalingų poreikių mastą ir investicijų lygį, pranešėjas mano, kad labai svarbu sutelkti kitų formų vystymosi finansavimą, kuris turi būti suderintas su vystymosi politikos tikslais.

Pranešėjas taip pat primygtinai pabrėžia parlamentinės diplomatijos svarbą stiprinant politinį dialogą tarp ES ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos. Visais susitarimo lygmenimis turi būti užtikrinta demokratinė atskaitomybė, o Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacija ir ES jungtinė parlamentinė asamblėja ir trys naujos regioninės asamblėjos šiuo atžvilgiu atlieka svarbų vaidmenį.

Samoa susitarime pripažįstama, kad bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma vietos valdžios institucijomis, pilietine visuomene ir privačiojo sektoriaus atstovais, yra neatsiejama išsamia informacija pagrįsto sprendimų priėmimo ir šios partnerystės tikslų

įgyvendinimo dalis. Todėl pranešėjas ragina skubiai sukurti atvirą ir skaidrų struktūrizuoto bendradarbiavimo mechanizmą, kad susitarimo įgyvendinimo etape būtų užtikrintas veiksmingas suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas.

Vadovaujantis Sutarties dėl ES veikimo (SESV) 218 straipsnio 6 dalimi, tam, kad Taryba galėtų priimti sprendimą sudaryti minėtą susitarimą, turi būti gautas Europos Parlamento pritarimas.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, pranešėjas rekomenduoja Parlamentui pritarti susitarimo sudarymui.